

Sabiedrības informētība un izpratne par personas datu aizsardzību

Pētījuma rezultāti

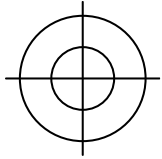
2020.gada novembris - decembris

Contents

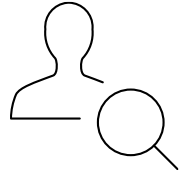
1	Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi	4
2	Iedzīvotāju izpratne par savām tiesībām un datu regulas tvērumu	9
3	Iedzīvotāju izpratne par personas datu lietošanu un aizsardzību Latvijā	20
4	Iedzīvotāju izpratne attiecībā uz pārziņu pienākumu nodrošināšanu	28
5	Pielikums	34

Pētījuma apraksts

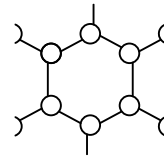
Pētījuma mērķis

Veikt Latvijas iedzīvotāju aptauju ar mērķi noskaidrot sabiedrības izpratni par tiesībām attiecībā uz personas datu aizsardzību Vispārīgās datu aizsardzības regulas kontekstā

Mērķa grupa

Latvijas iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 60 gadiem

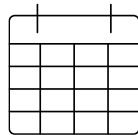
Izlase

1015 mērķa grupai atbilstošu respondentu

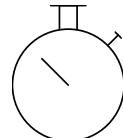
Metode

Datorizētās Telefonintervijas
(*Computer Assisted Telephone Interviews*)

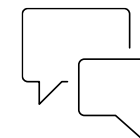
Aptaujas norises laiks

2020. gada 10.–30. novembris

Vidējais intervijas garums

20,1 minūtes

Aptaujas valoda

Latviešu vai krievu valoda, pēc respondentu izvēles

1

Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi

Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi 1 (4)

IEDZĪVOTĀJU IZPRATNE PAR SAVĀM TIESĪBĀM UN DATU REGULAS TVĒRUMU

Informētība par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm un Datu valsts inspekciju

- Kopējā **sabiedrības informētība** par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm ir **zema** – ievērojami vairāk kā pusei (59%) aptaujas dalībnieku nav priekšstata par to, kāda iestāde Latvijā ir atbildīga par datu aizsardzības uzraudzību.
- Tikai **katrs piektais** (19%) respondents, atbildot uz jautājumu, kā sauc iestādi, kas galvenokārt atbild par datu aizsardzības uzraudzību Latvijā, spontāni, bez priekšā teikšanas ir nosaucis **Datu valsts inspekciju**.
- Nozīmīgākie informācijas avoti par Datu valsts inspekciju - **ziņu interneta vietnes** (piem., Delfi, TVNet u.c.) (42%), **darba kolēģi vai situācijas saistībā ar darba jautājumiem** (35%), kā arī **televīzija** (22%). Pavisam neliels skaits ir nosaukuši kādu no oficiālajiem informatīvajiem kanāliem – 4% informāciju iegūst Datu valsts inspekcijas informatīvajos vai komunikācijas kanālos un 4% par to ir uzzinājuši Datu aizsardzības regulā (GDPR), likumos vai citos normatīvajos aktos.

Situācijas, kurās iedzīvotāji vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par pārkāpumu

- Situācijas, kurās iedzīvotāji vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par iespējamu datu aizsardzības pārkāpumu, nav vērtētas viennozīmīgi un sabiedrības viedoklis par vairumu no situācijām dalās:
  - Vairāk kā puse vērstos ar sūdzību, ja **pats vai kāds no ģimenes locekļiem sociālajos tīklos tiku apmelots vai pazemots** (59%), ja **kāds bez piekrišanas būtu viņu vai ģimenes locekļus nofilmējis un uzfilmēto video ievietojis sociālajos tīklos publiskai apskatei** (54%), vai gadījumos, kad **darba devējs bez darbinieka atļaujas būtu izpaudis darbinieka kolēģiem informāciju par šim darbiniekam konstatēto infekcijas slimību** (51%).
  - Situācijā, kad darba devējs ir ievācis informāciju par savu darbinieku reliģiskajiem uzskatiem un šo informāciju bez darbinieku piekrišanas ir nodevis tālāk darbinieku tiešajiem vadītājiem vai citiem kolēģiem, vairāk kā puse (54%) aptaujas dalībnieku tomēr nevērstos ar sūdzību. Savukārt situācija, kad kādā no ziņu portāliem Latvijā būtu izvietota fotogrāfija, kurā respondents vai kāds no ģimenes locekļiem ir redzams publiskā pasākumā, aptaujas dalībnieku vērtējumā netiek uzskatīta par datu aizsardzības pārkāpumu un tikai katrs desmitais jeb 9% vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par to.

Informētība par personas datu aizsardzību

- Iedzīvotāju **informētību par personas datu aizsardzību ir vidēja** – katrs otrais (56%) par to ir tikai dzirdējis un tikai katrs trešais (32%) norāda, ka ir labi informēts.
- Katrs desmitais (12%) atzīst, ka nav informēts/-a par personas datu aizsardzību.
- Iedzīvotāju grupas ar zemāku informētību par personas datu aizsardzību – cittautieši, iedzīvotāji ar pamatskolas vai vidējo izglītību, zemu ienākumu guvēji (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli), kā arī interneta nelietotāji.

Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi 2 (4)

Informācijas pieejamība par personas datiem

- Trīs ceturtdaļas (74%) iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem uzskata, ka informācija par personas datu aizsardzību sabiedrībai ir drīzāk viegli vai viegli pieejama. Tomēr katrs piektais jeb 22% saskaras ar grūtībām informācijas pieejamībā – 7% norāda, ka informācija par personas datu aizsardzību ir grūti pieejama un 15%, ka drīzāk grūti pieejama. Kopumā salīdzinoši biežāk ar grūtībām informācijas pieejamībā saskaras cittautieši, kā arī mazāk aktīvi interneta lietotāji.

Kontroles iespēja pār saviem personas datiem

- Sabiedrības **subjektīvā kontroles izjūta pār saviem personas datiem ir vidēja** (vidējais vērtējums 10 punktu skalā tam, cik liela respondentu skatījumā ir viņu kontrole pār saviem personas datiem - **5.8**). Lai arī kopumā gandrīz puse (46%) uzskata, ka viņiem ir liela vai drīzāk liela kontrole pār saviem personas datiem, tomēr katrs trešais (31%) kontroles iespējas pār tiem novērtē kā vidējas un 23% kā ļoti zemas, kad kontrole pār saviem personas datiem praktiski nav.
- Zemāka kontroles izjūta pār saviem personas datiem vairāk raksturīga iedzīvotājiem vecuma grupā no 45 līdz 60 gadiem, interneta nelietotājiem un tiem, kuri nav informēti par personas datu aizsardzību. Būtiski atzīmēt, ka **pieaugot informētībai par savu personas datu aizsardzību, pieaug arī kontroles izjūtas lielums pār saviem personas datiem**.

Līdzšinējās rīcības personas datu aizsardzības jomā

- Kopumā sabiedrība ir pasīva un faktiskas darbības savu vai savas ģimenes locekļu personas datu aizsargāšanai tiek veiktas reti. Katrs piektais jeb 19% respondentu norādījuši, ka pēdējo divu gadu laikā ir **izmantojuši savas tiesības atbilstoši uzņēmuma privātuma politikai**. Visas pārējās pētījumā iekļautās darbības – vēršanās citā publiskā iestādē, dalība mītiņā, mediju informēšana par notikušo, vēršanās datu valsts inspekcijā vai tiesā – ir veikuši tikai 1 līdz 2% aptaujāto.

Izpratne par Datu regulu un tajā iekļautajām tiesībām

- Vairākums sabiedrības piekrīt, ka Datu regulā ir iekļautas tiesības būt informētam/-ai (93%), tiesības piekļūt saviem datiem (88%), tiesības ierobežot datu izmantošanu (88%) un tiesības labot personas datus (83%).
- Tam, ka Datu regulā ir iekļautas tiesības dzēst datus, piekrīt 75% un noraida 20%, savukārt, ka tajā ir tiesības uz datu pārnesamību (piemēram, pāreju no viena telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēja pie otra), piekrīt divas trešdaļas aptaujāto (66%) un noraida 29%.

Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi 3 (4)

IEDZĪVOTĀJU IZPRATNE PAR PERSONAS DATU LIETOŠANU UN AIZSARDZĪBU LATVIJĀ

Būtiskākie informācijas avoti par personas datiem un to aizsardzību

- Nozīmīgākais informācijas avots par personas datiem un to aizsardzību ir **internets** – ievērojami vairāk kā puse jeb 57% aptaujāto ir norādījuši, ka informāciju iegūst tieši šādā veidā. Vidēji katrs desmitais informāciju par personas datiem un to aizsardzību iegūst kādā citā valsts pārvaldes iestādē (10%), masu medijos (prese, TV, radio) (10%), uzņēmumos, kuros ir lojalitātes programmu dalībnieks vai kuri ir veikuši personas datu apstrādi (8%), vai no darba kolēģiem (7%). **Tikai 5% aptaujāto norāda, ka informāciju par personas datiem un to aizsardzību iegūst Datu valsts inspekcijā.**

Izpratne par personas datu saturu

- Praktiski visi Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem ir vienprātīgi un piekrīt, ka personas dati ir personas kods (96%), dzīvesvietas adrese (91%) un veselības dati (89%). Vairākums piekrīt, ka par personas datiem ir uzskatāmi arī dzimšanas datums (86%), telefona numurs (85%) un parādsaistības (83%).
- Vidēji trīs ceturtdaļas norāda, ka arī vārds un uzvārds (79%), kā arī mirušas personas kods (77%) ir personas dati, un vidēji divas trešdaļas aptaujāto, ka personas dati ir arī darba vieta (67%) un seksuālā orientācija (65%). Vairākuma skatījumā apavu izmērs (82%) un matu krāsa (83%) nav uzskatāmi personas datiem.

Izpratne par personas datu aizsardzību un to neatbilstošas izmantošanas sekām

- Absolūts vairākums aptaujas dalībnieku uzskata, ka ir ļoti būtiski vai drīzāk būtiski aizsargāt no neatbilstošas izmantošanas bankas konta vai maksājuma kartes numuru (96%), personas kodu (94%), personas finanšu vēsturi (92%) un veselības informāciju (91%). Vairums uzskata, ka būtu būtiski pasargāt arī apdrošināšanas kartes numuru (85%), kā arī telefona numuru (77%).
- Vidēji divas trešdaļas (65%) uzskata, ka būtiski pasargāt no neatbilstošas izmantošanas ir arī dzīvesgājuma (CV) saturu, nedaudz vairāk kā puse (57%) - arī pētījuma, kura dalībnieks ir bijis, sniegtās atbildes. Praktiski vienlīdzīgās proporcijās dalās iedzīvotāju viedoklis par automašīnas reģistrācijas numuru – 53% aptaujāto uzskata, ka ir būtiski to aizsargāt, savukārt 46% – nebūtiski.
- Analizējot sniegtās atbildes dažādos sociāli demogrāfiskajos griezumos, iezīmējas tendences, ka kopumā vīrieši ir mazāk piesardzīgi un biežāk kā sievietes pauž viedokli, ka nebūtiski vai drīzāk nebūtiski ir aizsargāt dažādas personas datu kategorijas.

Būtiskākās sekas neatbilstošu personas datu aizsardzības gadījumos

- Vairākuma (79%) skatījumā būtiskākās sekas, ko var radīt neatbilstoša personas datu izmantošana, ir finansiāli zaudējumi – kad kāds cits uz Jūsu vārda paņem kredītu, aizdevumu, iztukšo bankas kontu u.c.
- Vidēji katrs trešais (31%) neatbilstošu personas datu aizsardzību saista ar iespējamu kaitējumu reputācijai un katrs piektais (22%) norāda uz iespējama emocionāla rakstura sekām, kā depresija, kauns u.c. Vidēji katrs desmitais iedzīvotājs uzskata, ka neatbilstoša personas datu aizsardzība var radīt dažādus diskriminācijas riskus (dēļ vecuma, tautības, ģimenes stāvokļa, politiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c.) (10%), kā arī identitātes (personas datu) zādzību un nelikumīgu izmantošanu ļaunprātīgos nolūkos (9%).

Rezultātu kopsavilkums un galvenie secinājumi 4 (4)

IEDZĪVOTĀJU IZPRATNE ATTIECĪBĀ UZ PĀRZIŅU PIENĀKUMU NODROŠINĀŠANU

Iedzīvotāju izpratne privātuma iestatījumu iespējam sociālo tīklu kontos

- Kopumā sabiedrības subjektīvais vērtējums informētībai par privātuma iestāstījumu iespējām sociālo tīklu kontos ir salīdzinoši augsts, vairākums jeb **74% interneta lietotāju apgalvo, ka ir informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos**, savukārt ceturtdaļa jeb 25% norāda, ka par šīm iespējām nav informēti.
- Teju absolūtais vairākums jeb **78% atzīst, ka ir izmantojuši privātuma iestatījumu iespējas** savos sociālo tīklu kontos, piektā daļa jeb 21% – ka tās vēl nav izmantojuši.

Privātuma iestatījumu iespēju sociālajos tīklu kontos neizmantošanas iemesli

- Galvenie privātuma iestatījumu iespēju neizmantošanas iemesli ir saistīti ar iedzīvotāju **pārliecību, ka sociālo tīklu vietnes šos iestatījumus izveidos pēc noklusējuma (automātiski) (29%), laika trūkumu, lai iedziļinātos privātuma politikā (25%), nesatraukšanos par iespējamo citu personu dalīšanos ar viņu personas datiem (24%), informācijas trūkumu, kā lietot privātuma politiku (15%), un sociālo tīklu neizmantošanu vai retu to izmantošanu kopumā (14%).**

Izpratne par pieejamo informācijas tiesiskumu no personas datu pārvaldošās iestādes

- Iedzīvotāju izpratnes līmenis par viņu tiesībām saņemt konkrētu informāciju no uzņēmuma, kas apstrādā/ uzglabā vai veic kādas citas darbības ar viņu personas datiem, ir vērtējams kā salīdzinoši augsts – **absolūtais vairākums aptaujāto zina, kādu informāciju par saviem personas datiem viņi var saņemt**. Iezīmējas tendence, ka tie iedzīvotāji, kuri uzskata, ka nav informēti par personas datu aizsardzību kopumā, biežāk nav pārliecināti par savām tiesībām pieprasīt un saņemt kādu informāciju no uzņēmuma, kas apstrādā viņu personas datus.
- Praktiski visi jeb 95% aptaujas dalībnieku uzskata, ka no uzņēmuma, kas apstrādā/ uzglabā vai veic kādas citas darbības ar viņu personas datiem, ir tiesīgi saņemt informāciju, kas saistīta ar datu apstrādes nolūku, 92% uzskata, ka ir tiesīgi saņemt informāciju par informācijas uzglabāšanas laikaposmu, tāpat 92% – par iespējām datus labot, dzēst vai iebilst pret to apstrādi, 88% – saņemt informāciju par apstrādāto datu kategorijām, un tāpat 88% uzskata, ka ir tiesīgi saņemt informāciju par personas datu saņēmējiem vai saņēmēju kategorijām, kurām dati ir izpausti/ nodoti.

Izpratne par personas datu dzēšanas tiesībām

- Lūgti norādīt, vai personas dati var tikt lūgti dēsti no datu pārvaldnieka puses dažādās situācijās, iedzīvotāju izpratne atšķiras. Absolūtais vairākums jeb 88% iedzīvotāju uzskata, ka var lūgt dzēst savus personas datus frizētavā, kuru apmeklēja pirms diviem gadiem, tajā pat laikā katrs piektais (24%) uzskata, ka var lūgt dzēst savus personas datus veselības iestādei, kurā apmeklē ārstējošo ārstu, un teju katrs desmitais (9%) uzskata, ka var to lūgt kredītoram, kad kredītsaistības vēl nav pilnībā atmaksātas.

2

iedzīvotāju izpratne par
savām tiesībām un datu
regulas tvērumu

Kopējā iedzīvotāju informētība par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm

Informētība par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm un Datu valsts inspekciju

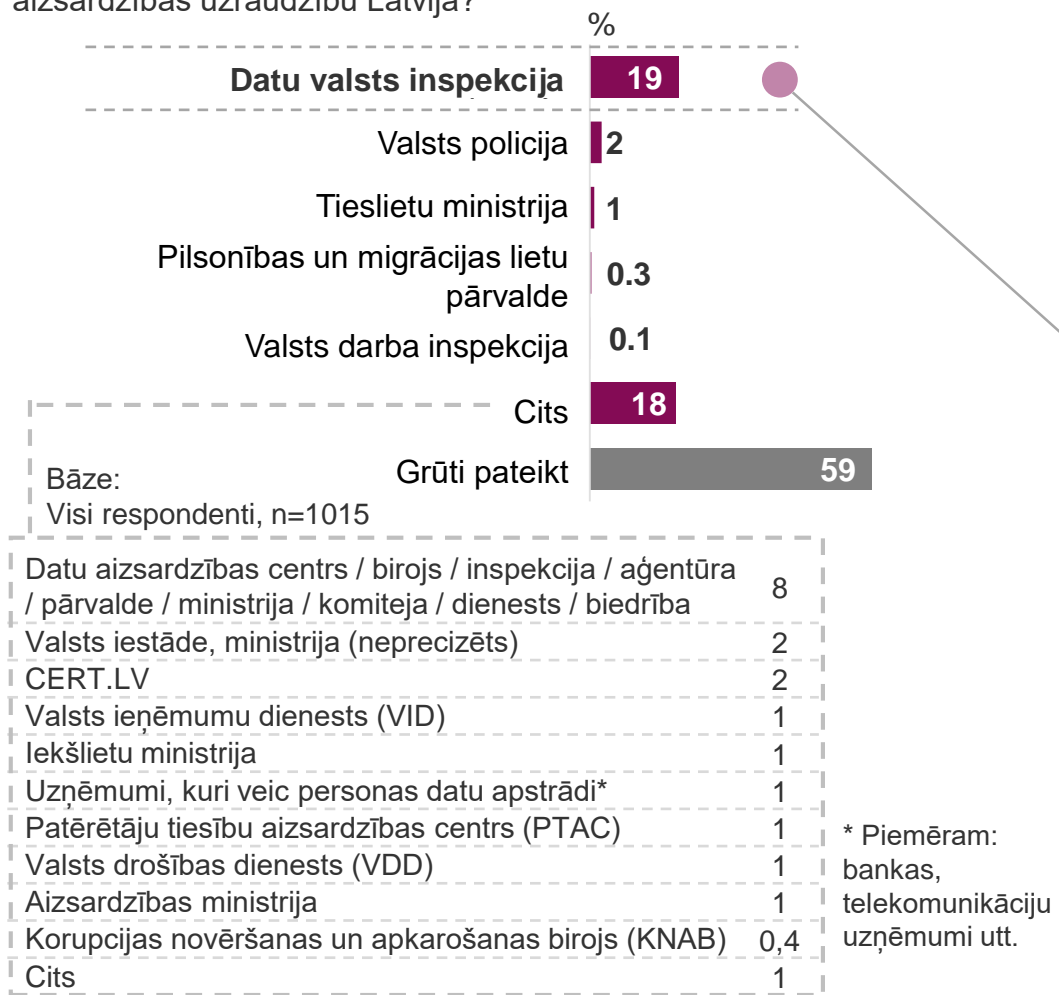
- Kopējā **sabiedrības informētība par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm ir zema** – ievērojami vairāk kā pusei (59%) aptaujas dalībnieku nav priekšstata par to, kura iestāde Latvijā ir atbildīga par datu aizsardzības uzraudzību. Salīdzinoši biežāk konkrētu iestādi nav varējuši nosaukt cittautieši, Latgalē dzīvojošie, iedzīvotāji ar pamata vai vidējo izglītību, zemiem personīgajiem un ģimenes ienākumiem (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli), iedzīvotāji bez bērniem, mazāk aktīvie interneta lietotāji, kā arī, likumsakarīgi, tie, kuri norāda, ka nav informēti par personas datu aizsardzību.
- Tikai **katrs piektais** (19%) respondents, atbildot uz jautājumu, kā sauc iestādi, kas galvenokārt atbild par datu aizsardzības uzraudzību Latvijā, spontāni, bez priekšā teikšanas **ir nosaucis Datu valsts inspekciju**. Tik pat liela daļa (18%) spontāni ar datu aizsardzību uzraugošo iestādi asociē kādu citu institūciju vai iestādi. Te gan būtiski norādīt, ka 8% no tiem, kuri ir nosaukuši kādu citu iestādi, apzinās, ka pastāv kāda atsevišķa pārvaldības institūcija, kuras primārās funkcijas un atbildības joma ir tieši saistītas ar dažādu datu aizsardzību, jo spontāni nosauktās iestādes nosaukumā ir minēts «datu aizsardzība» (kā, piemēram, Datu aizsardzības centrs / birojs / inspekcija / aģentūra / pārvalde / dienests utt.).
- Salīdzinoši zemāka Datu valsts inspekcijas atpazīstamība raksturīga cittautiešiem, iedzīvotājiem ar pamata vai vidējo izglītību, zemākiem personīgajiem un ģimenes ienākumiem (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli), kā arī tiem respondentiem, kuri ir norādījuši, ka nav informēti par personas datu aizsardzību.

Nozīmīgākie informācijas avoti par Datu valsts inspekciju

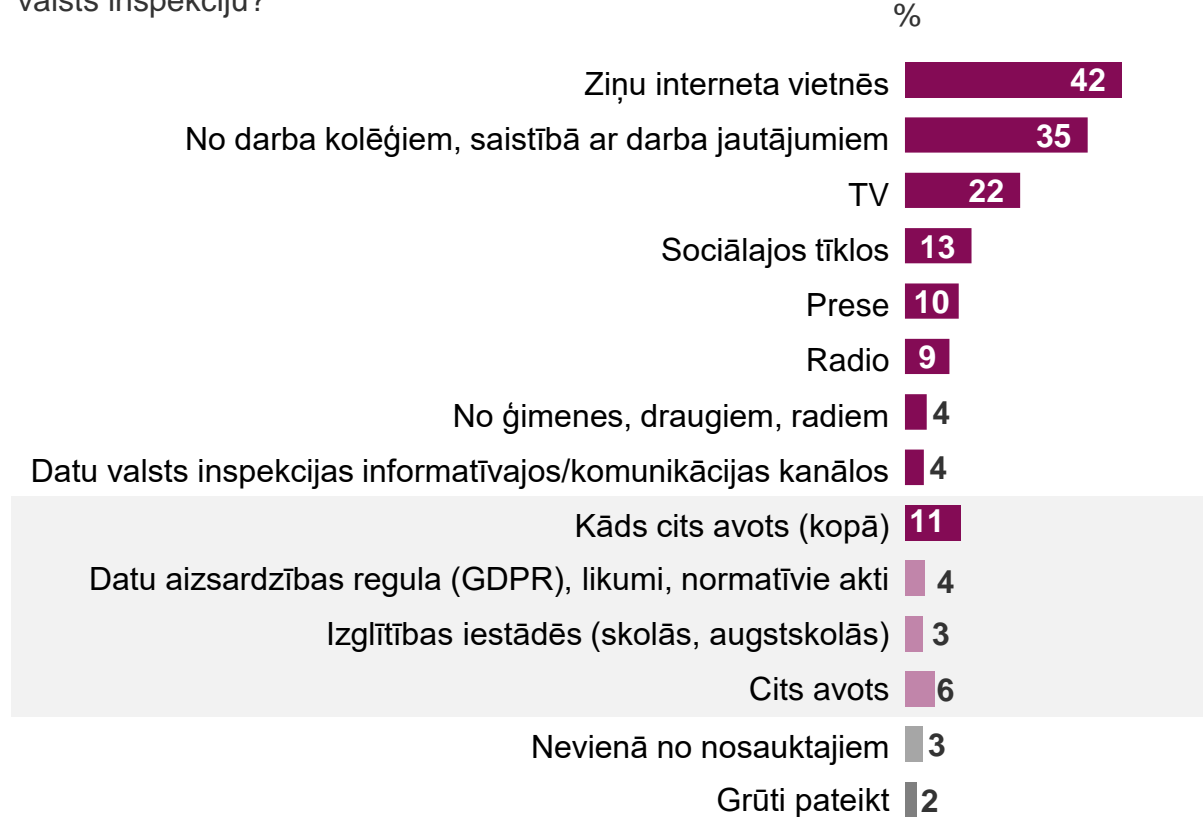
- Tie respondenti, kuri zina, ka Datu valsts inspekcija atbild par datu aizsardzības uzraudzību, **lielākoties par to ir dzirdējuši vai uzzinājuši ziņu interneta vietnēs** (piem., Delfi, TVNet u.c.) (42%), **no darba kolēģiem vai saistībā ar darba jautājumiem** (35%), kā arī **televīzijā** (22%). Vidēji katrs desmitais par iestādi ir dzirdējis vai uzzinājis sociālajos tīklos (piem., Facebook, Instagram u.c.) (13%), kā arī tādās masu medijos kā prese (10%) un radio (9%).
- Būtiski atzīmēt, ka pavisam neliels skaits ir nosaukuši kādu no oficiālajiem informatīvajiem kanāliem – 4% norādījuši, ka informāciju par Datu valsts inspekciju ir ieguvuši tieši iestādes informatīvajos vai komunikācijas kanālos, un 4% par to uzzinājuši Datu aizsardzības regulā (GDPR), likumos vai citos normatīvajos aktos.

Kopējā iedzīvotāju informētība par datu aizsardzības uzraudzības iestādēm

A1.1. Jūsaprāt, kā sauc iestādi, kas galvenokārt atbild par datu aizsardzības uzraudzību Latvijā?

A1.2. Saki, lūdzu, kuros avotos Jūs esat dzirdējis/-usi vai uzzinājis/-usi par Datu valsts inspekciju?

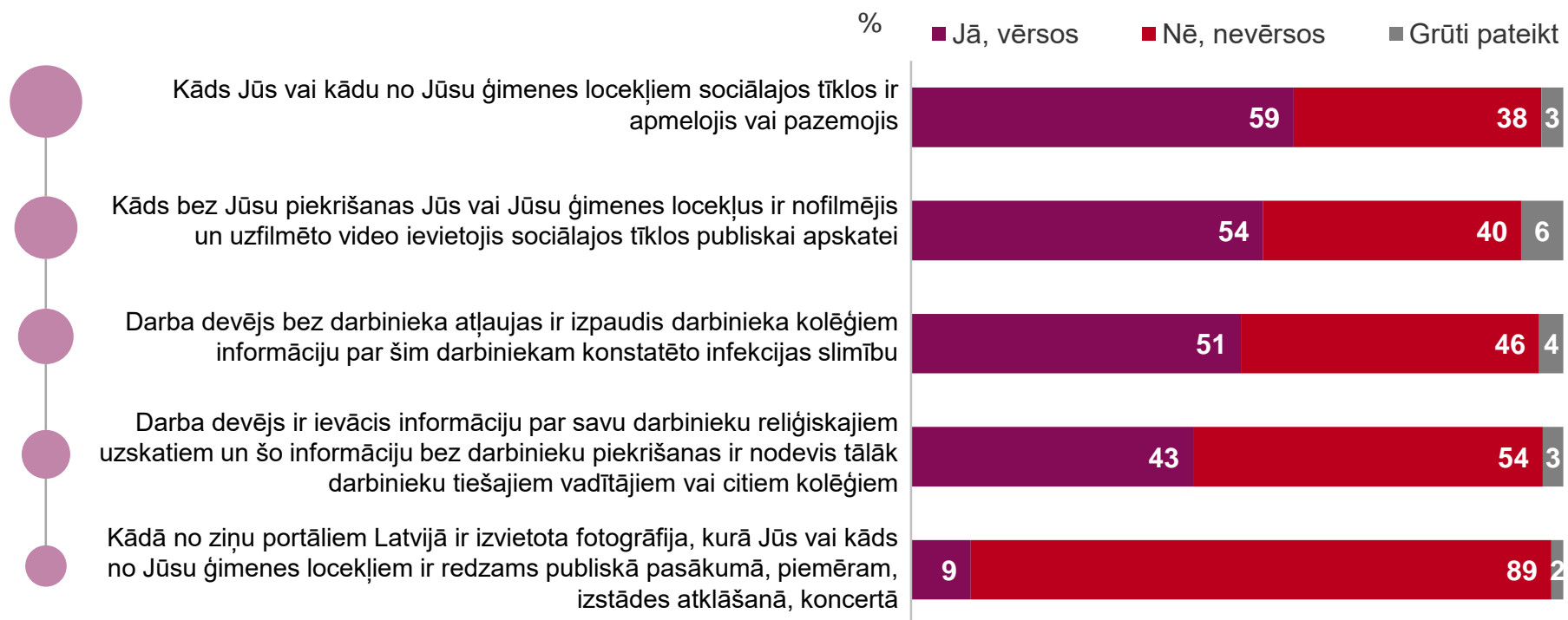
Bāze: Respondenti, kuri zina, ka DVI atbild par datu aizsardzības uzraudzību, n=203

Situācijas, kurās iedzīvotāji vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par pārkāpumu

- Izpratne par situācijām, kurās iedzīvotāji vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par iespējamu datu aizsardzības pārkāpumu, nav vērtējama viennozīmīgi - sabiedrības viedoklis par vairumu no situācijām dalās:
  - Krietni vairāk nekā puse (59%) iedzīvotāju vērstos ar sūdzību Datu valsts inspekcijā par potenciālu datu aizsardzības pārkāpumu, ja **pats vai kāds no ģimenes locekļiem sociālajos tīklos tiktu apmelots vai pazemots**, bet 38% šādā situācijā nevērstos ar sūdzību. Salīdzinoši biežāk nekā vidēji Datu valsts inspekcijā par šādu sūdzību vērstos Zemgalē dzīvojošie, savukārt retāk – vīrieši, Rīgā dzīvojošie, tie, kur paši sev ir darba devēji (pašnodarbinātais, uzņēmējs), kā arī tie, kuri uzskata, ka viņiem nav nekādas kontroles pār saviem personas datiem.
  - Vairāk kā puse (54%) iedzīvotāju vērstos Datu valsts inspekcijā situācijā, ja kāds **bez piekrišanas būtu viņu vai ģimenes locekļus nofilmējis un uzfilmēto video ievietojis sociālajos tīklos publiskai apskatei**, 40% šādā situācijā nevērstos ar sūdzību. Salīdzinoši biežāk nekā vidēji Datu valsts inspekcijā par šādu sūdzību vērstos sievietes un zemu ienākumu guvēji (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli), bet retāk nekā vidēji šādu iespēju izmantotu vīrieši, augstāku ienākumu guvēji (700 EUR un vairāk uz vienu ģimenes locekli), tie, kuri paši sev ir darba devēji (pašnodarbinātais, uzņēmējs), kā arī tie, kuri atzīst, ka nav informēti par personas datu aizsardzību.
  - Katrs otrais (51%) vērstos arī ar sūdzību Datu valsts inspekcijā gadījumos, kad **darba devējs bez darbinieka atļaujas būtu izpaudis darbinieka kolēģiem informāciju par šim darbiniekam konstatēto infekcijas slimību**. Praktiski līdzvērtīgs skaits (46%) norādījuši, šādā situācijā nevērstos ar sūdzību. Biežāk nekā vidēji Datu valsts inspekcijā šādā situācijā vērstos sievietes, kā arī tie respondenti, kuri kā savu pamata nodarbošanos norādījuši mājsaimniece/ atbildīgais par mājsaimniecību. Kopumā retāk ar sūdzību par šādu situāciju vērstos vīrieši, tie, kuri paši sev ir darba devēji (pašnodarbinātais, uzņēmējs), kā arī respondenti, kuru ģimenē ir vismaz divi bērni vecumā līdz 18 gadiem.
- Situācijā, kad **darba devējs ir ievācis informāciju par savu darbinieku reliģiskajiem uzskatiem un šo informāciju bez darbinieku piekrišanas ir nodevis tālāk darbinieku tiešajiem vadītājiem vai citiem kolēģiem**, vairāk nekā puse (54%) aptaujas dalībnieku tomēr nevērstos ar sūdzību par iespējamu personas datu pārkāpumu, savukārt 43% šāda pārkāpuma gadījumā vērstos Datu valsts inspekcijā. Kopumā biežāk par šādu situāciju atbildīgajā iestādē vērstos 16 līdz 24 gadus jauni iedzīvotāji un Pierīgā dzīvojošie, bet retāk – 45 līdz 60 gadus veci iedzīvotāji, cittautieši, Zemgalē dzīvojošie un tie, kuri norāda, ka paši sev ir darba devēji (pašnodarbinātais, uzņēmējs). Arī informētības līmenim par personas datu aizsardzību ir ietekme – attiecīgi biežāk par šādu potenciālu pārkāpumu Datu valsts inspekcijā vērstos tie, kuri ir labi informēti par personas datu aizsardzību, bet ievērojami retāk tie, kuri par to nav informēti.
- Savukārt situācija, kad **kādā no ziņu portāliem Latvijā būtu izvietota fotogrāfija, kurā respondents vai kāds no ģimenes locekļiem ir redzams publiskā pasākumā, piemēram, izstādes atklāšanā, koncertā**, aptaujas dalībnieku vērtējumā netiek uzskatīta par datu aizsardzības pārkāpumu un tikai katrs desmitais jeb 9% vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par to, attiecīgi 89% norāda, ka nevērstos. Salīdzinoši retāk nekā vidēji Datu valsts inspekcijā par šādu sūdzību vērstos Vidzemē dzīvojošie un tie, kuri uzskata, ka viņiem ir liela kontrole pār saviem personas datiem.

Situācijas, kurās iedzīvotāji vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par pārkāpumu

A1.3. Kurās no nosauktajām situācijām Jūs vērstos Datu valsts inspekcijā ar sūdzību par iespējamu datu aizsardzības pārkāpumu?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

Informētība par personas datu aizsardzību un kontroles iespējas pār personas datiem

Informētība par personas datu aizsardzību

- Aptaujas dalībnieku subjektīvais vērtējums par savu informētību par personas datu aizsardzību ir **vidējs** – katrs otrais (56%) par to ir tikai dzirdējis un tikai katrs trešais (32%) norāda, ka ir labi informēts. Katrs desmitais (12%) atzīst, ka nav informēts/-a par personas datu aizsardzību.
- To, ka ir labi informēti par personas datu aizsardzību, biežāk nekā vidēji norāda augstāko izglītību ieguvušie, 25 līdz 34 gadus veci iedzīvotāji, latvieši, augstāku ienākumu guvēji (700 EUR uz vienu ģimenes locekli un vairāk), kā arī respondenti ar vismaz diviem bērniem ģimenē. Kopumā biežāk nekā citi par personas datu aizsardzību nav informēti cittautieši, respondenti ar pamatskolas vai vidējo izglītību, zemu ienākumu guvēji (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli), kā arī interneta nelietotāji.

Informācijas pieejamība par personas datiem

- Trīs ceturtdaļas (74%) iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem uzskata, ka **informācija par personas datu aizsardzību sabiedrībai ir pieejama** – 38% norādījuši, ka tā ir drīzāk viegli pieejama un 36%, ka tā viegli pieejama (to, ka informācija ir drīzāk vai viegli pieejama salīdzinoši biežāk norāda skolēni un studenti).
- Tomēr katrs piektais jeb 22% saskaras ar grūtībām informācijas pieejamībā – 7% norāda, ka informācija par personas datu aizsardzību ir grūti pieejama un 15%, ka drīzāk grūti pieejama. Kopumā salīdzinoši biežāk to norāda cittautieši, kā arī mazāk aktīvi interneta lietotāji un interneta nelietotāji.

Kontroles iespēja pār saviem personas datiem

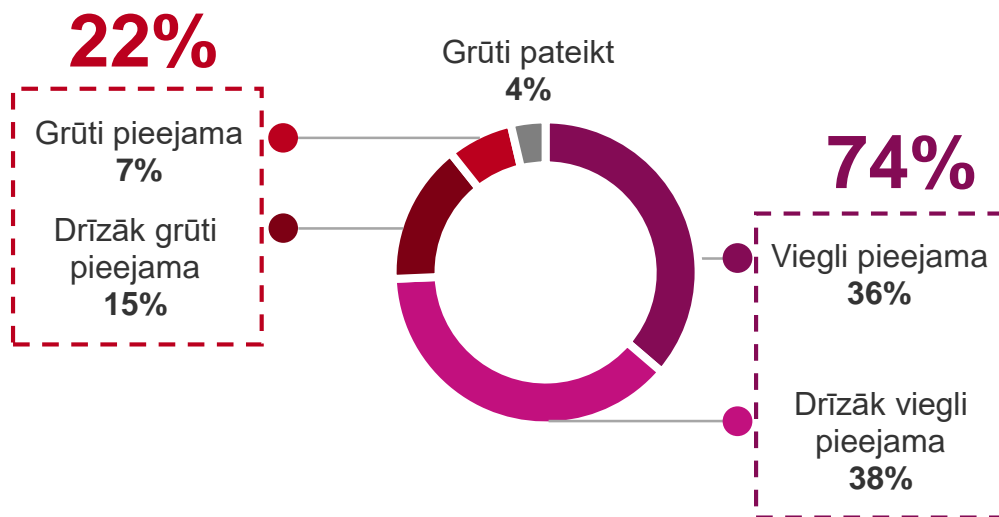
- Sabiedrības **subjektīvā kontroles izjūta pār saviem personas datiem ir raksturojama kā vidēja** – vidējais vērtējums 10 punktu skalā tam, cik liela respondentu skatījumā ir viņu kontrole pār saviem personas datiem, ir **5.8**. Lai arī kopumā gandrīz puse (46%) uzskata, ka viņiem ir liela vai drīzāk liela kontrole pār saviem personas datiem (10 punktu skalā ir snieguši vērtējumi no 7 līdz 10), tomēr katrs trešais (31%) kontroles iespējas pār tiem novērtē kā vidējas (vērtējums 5 – 6 punkti) un 23% kā ļoti zemas, kad kontrole pār saviem personas datiem praktiski nav (vērtējums no 0-4 punktiem).
- Zemāks vērtējums (0-4 punkti) vairāk raksturīgs iedzīvotājiem vecuma grupā no 45 līdz 60 gadiem, interneta nelietotājiem un tiem, kuri nav informēti par personas datu aizsardzību. Savukārt sociāli demogrāfiskās grupas, kuras kopumā biežāk nekā pārējie norāda, ka viņiem ir liela vai drīzāk liela kontrole pār saviem personas datiem (vērtējums no 7 līdz 10 punktiem) - iedzīvotāji vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem, augstāko izglītību ieguvušie, augstāku ienākumu guvēji (700 EUR uz vienu ģimenes locekli un vairāk), respondenti ar bērniem ģimenē līdz 18 gadiem, kā arī tie, kuri ir labi informēti par personas datu aizsardzību. Būtiski atzīmēt, ka tieši informētība par personas datu aizsardzību lielā mērā korelē ar kontroles izjūtu pār saviem personas datiem – **pieaugot informētībai par savu personas datu aizsardzību, pieaug arī kontroles izjūtas lielums pār saviem personas datiem.**

Informētība par personas datu aizsardzību un kontroles iespējas pār personas datiem

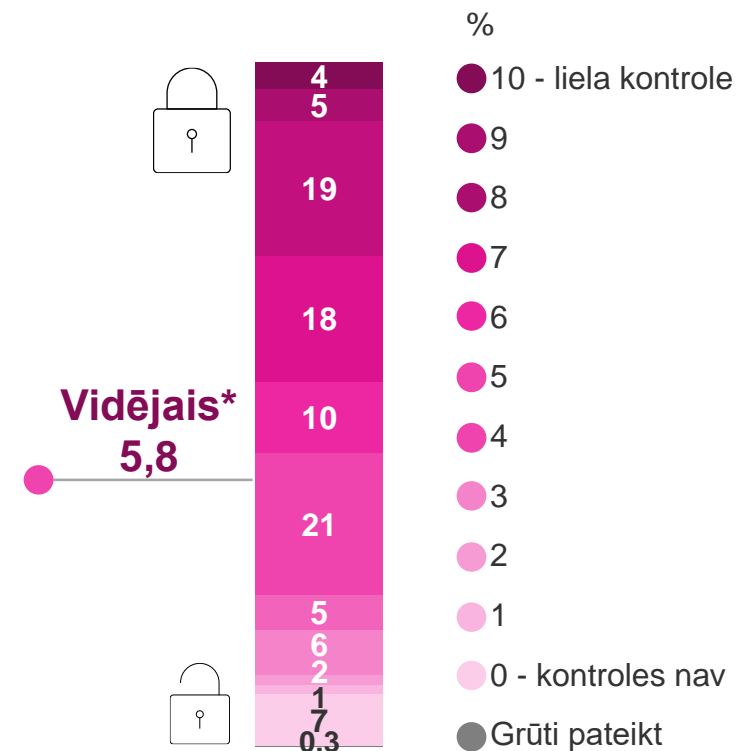
B2.1. Kā Jūs kopumā vērtējat savu informētību par personas datu aizsardzību? Vai Jūs esat ...

B2.2. Jūsprāt, cik viegli pieejama sabiedrībai ir informācija par personas datu aizsardzību? Tā ir...

B2.3. Jūsprāt, cik liela ir Jūsu kontrole pār saviem personas datiem? Vērtējumu sniedziet 10 punktu skalā, kur 0 nozīmē, ka Jums nav kontroles pār saviem personas datiem, un 10 nozīmē, ka Jums ir liela kontrole pār saviem personas datiem.

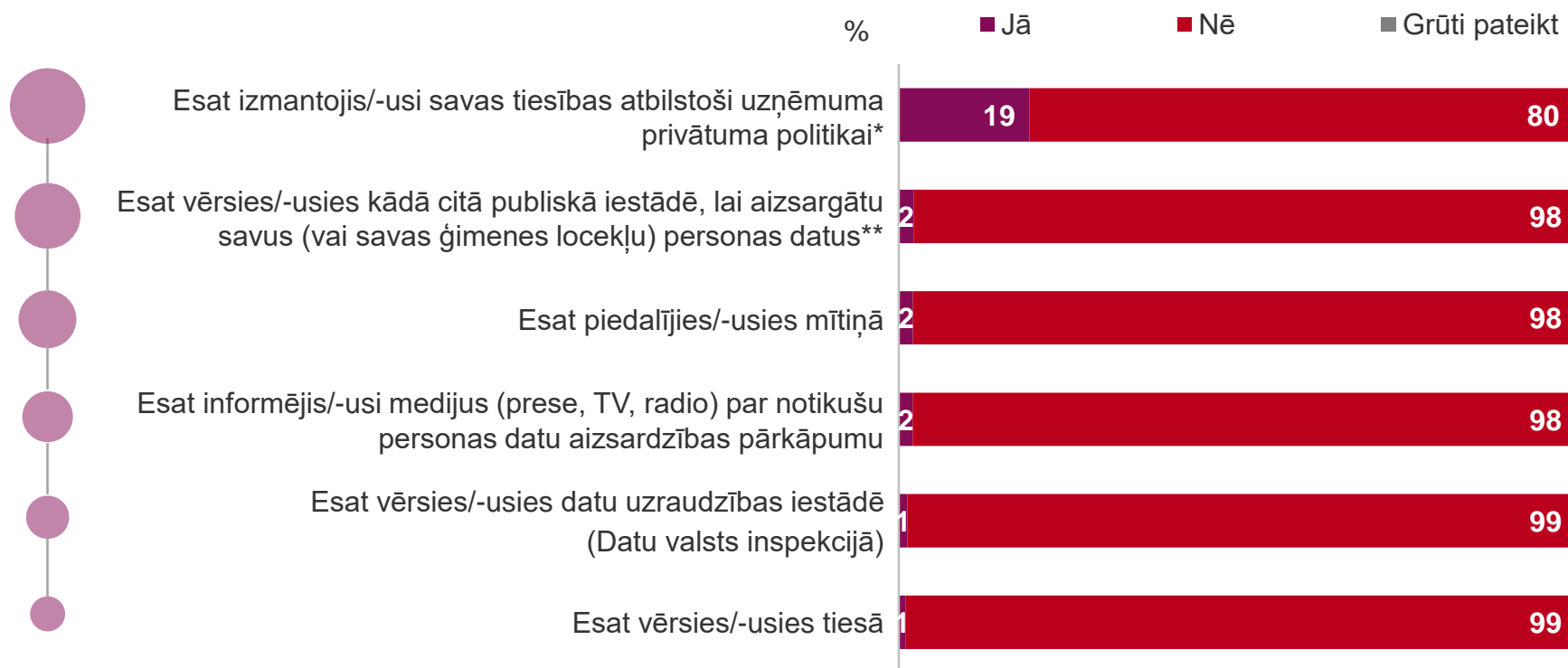
Līdzšinējās rīcības personas datu aizsardzības jomā

- Kopumā sabiedrība ir pasīva un faktiskas darbības savu vai savas ģimenes locekļu personas datu aizsargāšanai tiek veiktas reti. No dažādām uzskaitītajām situācijām **līdz šim vērā ņemama aktivitāte ir bijusi tikai attiecībā uz savu tiesību izmantošanu atbilstoši uzņēmuma privātuma politikai** – katrs piektais jeb 19% respondentu norādījuši, ka pēdējo divu gadu laikā ir veikuši tieši šādas darbības, lai aizsargātu savus vai savas ģimenes locekļu personas datus. Visas pārējās pētījumā iekļautās darbības – vēršanās citā publiskā iestādē, dalība mītiņā, mediju informēšana par notikušo, vēršanās datu valsts inspekcijā vai tiesā – ir veikuši tikai 1 līdz 2% aptaujāto.
- Kopumā savas tiesības atbilstoši uzņēmuma privātuma politikai salīdzinoši biežāk ir izmantojuši jaunieši (16-24 gadi), augstāko izglītību ieguvušie, augstāku ienākumu guvēji (701 EUR un vairāk uz vienu ģimenes locekli), bet retāk – 45 līdz 60 gadus veci iedzīvotāji, cittautieši, iedzīvotāji ar vidējo izglītību, zemu un vidēju ienākumu guvēji (līdz 500 EUR uz vienu ģimenes locekli), interneta nelietotāji. Likumsakarīgi, ka kopumā savas tiesības atbilstoši uzņēmuma politikai izmanto vairāk labi informētie iedzīvotāji par personas datu aizsardzību, bet mazāk tie, kuri atzīst, ka nav par to informēti.

Līdzšinējās rīcības personas datu aizsardzības jomā

B2.4. Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat veicis/-usi kādu no šīm darbībām, lai aizsargātu savus (vai savas ģimenes locekļu) personas datus:

* uzņēmumi savās privātuma politikās, kas ievietotas to mājas lapā, publicē informāciju, kā ērtākā veidā pie tiem vērsties, lai uzzinātu neskaidrības par to rīcībā esošajiem maniem personas datiem (arī par to, kādi mani dati ir viņu rīcībā), vai lūgtu tos dzēst vai labot, piemēram, ja mans uzvārds vai e-pasta adrese mainījies. Šādas tiesības paredz Vispārīgā datu aizsardzības regula.

** Piemēram: LR Tiesībsargs

Bāze: Visi respondenti, n=1015

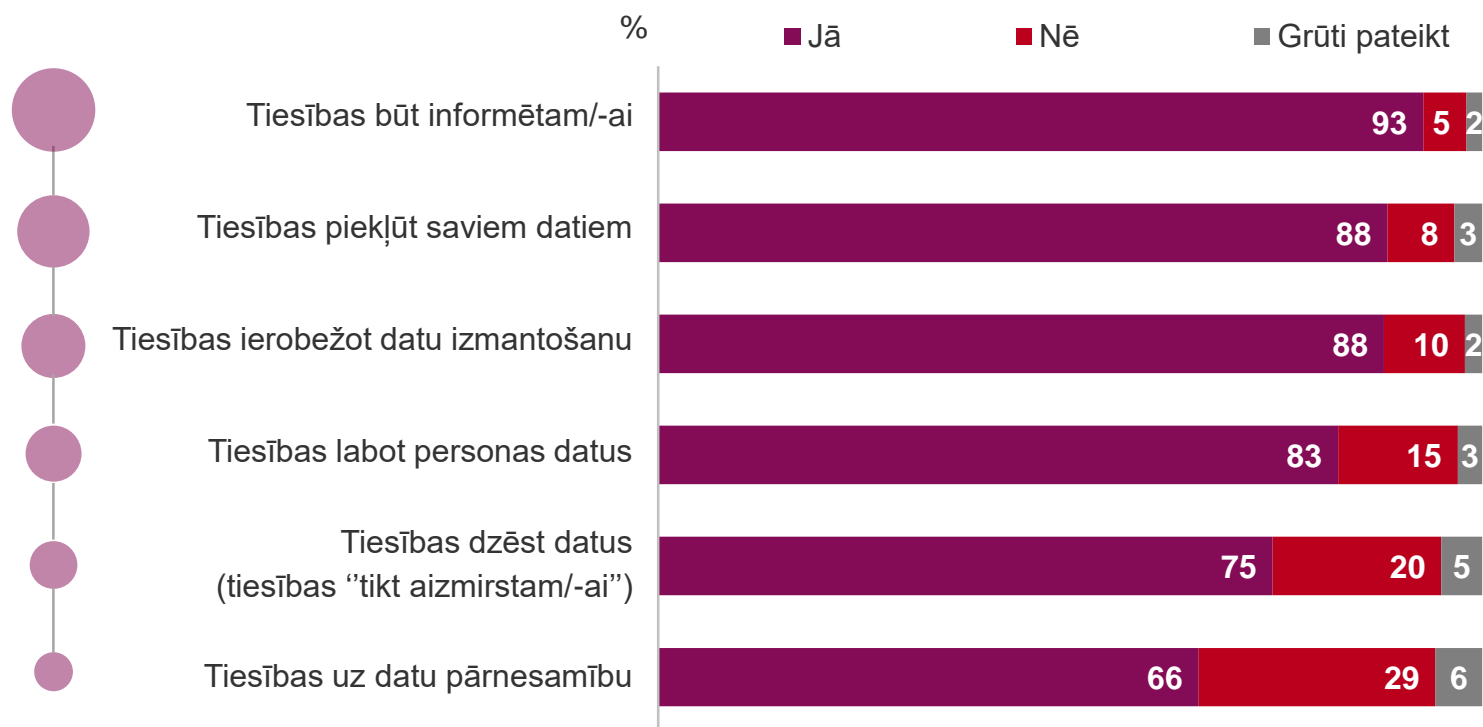
Izpratne par Datu regulu un tajā iekļautajām tiesībām (I)

Sniedzot atbildi uz jautājumu, kuras no nosauktajām tiesībām ir iekļautas Datu regulā, vairākums iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem piekrīt, ka tās ir tiesības būt informētam/-ai (93%), tiesības piekļūt saviem datiem (88%), tiesības ierobežot datu izmantošanu (88%) un tiesības labot personas datus (83%).

Tam, ka Datu regulā ir iekļautas tiesības dzēst datus, piekrīt 75% un noraida 20%, savukārt, ka tajā ir tiesības uz datu pārnesamību (piemēram, pāreju no viena telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēja pie otra), piekrīt divas trešdaļas aptaujāto (66%) un noraida 29%.

B2.5. Datu regula Eiropas Savienības iedzīvotājiem piešķir vairāk tiesību un lielāku kontroli pār saviem datiem.

Kuras no nosauktajām tiesībām, Jūsaprāt, ir iekļautas Datu regulā?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

Piezīme: Skaidrojumi dotajām tiesībām pieejami nākamajā slaidā

Izpratne par Datu regulu un tajā iekļautajām tiesībām (II)

B2.5. jautājuma turpinājums. Skaidrojošā tabula.

Tiesības	Skaidrojums tiesībām
Tiesības dzēst datus (tiesības "tikt aizmirstam/-ai")	Ja vien personai (uzņēmums, iestāde, fiziska persona), kura manus datus apstrādā nepastāv kāds tiesisks iemesls, lai turpinātu glabāt manus personas datus, kas ir to rīcībā, man ir tiesības lūgt dzēst visus manus datus, kurus reiz esmu tiem sniegusi vai kurus tie ir no manis ievākuši. Piemērs: pieteicos jaunumu saņemšanai kādā interneta veikalā, bet vairs nevēlos paziņojumus saņemt, tādēļ lūdzu uzņēmumu dzēst manus datus.
Tiesības uz datu pārnēsāmību	Piemēram, pāreju no viena telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēja pie otra, un varu lūgt pirmajam, lai manus datus nodot otrajam, lai man pašam "atvieglotu" dzīvi un nebūtu no jauna jāsniedz visi prasītie dati.
Tiesības būt informētam/-ai	Ja esmu kādam devis savus datus vai kāds ir saņēmis manus personas datus, man ir tiesības iegūt informāciju, kādēļ šie dati tiek apstrādāti, cik ilgi, kur iegūti, kam nodoti un tamlīdzīgi/ kādas darbības ar tiem tiek veiktas.
Tiesības piekļūt saviem datiem	Man kā personai, kuras dati tiek apstrādāti ir tiesības vērsties pie personas, kura manus datus apstrādā (uzņēmums, iestāde, fiziska persona), un lūgt sniegt informāciju par to, kādi mani dati ir viņu rīcībā.
Tiesības ierobežot datu izmantošanu	Gadījumā, ja manus datus apstrādā nelikumīgi, man ir tiesības vērsties pie personas, kas tos apstrādā un lūgt ierobežot datu apstrādi, nevis dzēst, bet apturēt apstrādi, gadījumā, ja piemēram, vēlos vērsties tiesā un lai nelikumīgu datu apstrādi varu pierādīt.
Tiesības labot personas datus	Vēršos pie personas, kura manus datus apstrādā ar lūgumu, piemēram, labot manu uzvārdu, jo tas ir mainījies vai e-pasta adresi, vai tamlīdzīgi.

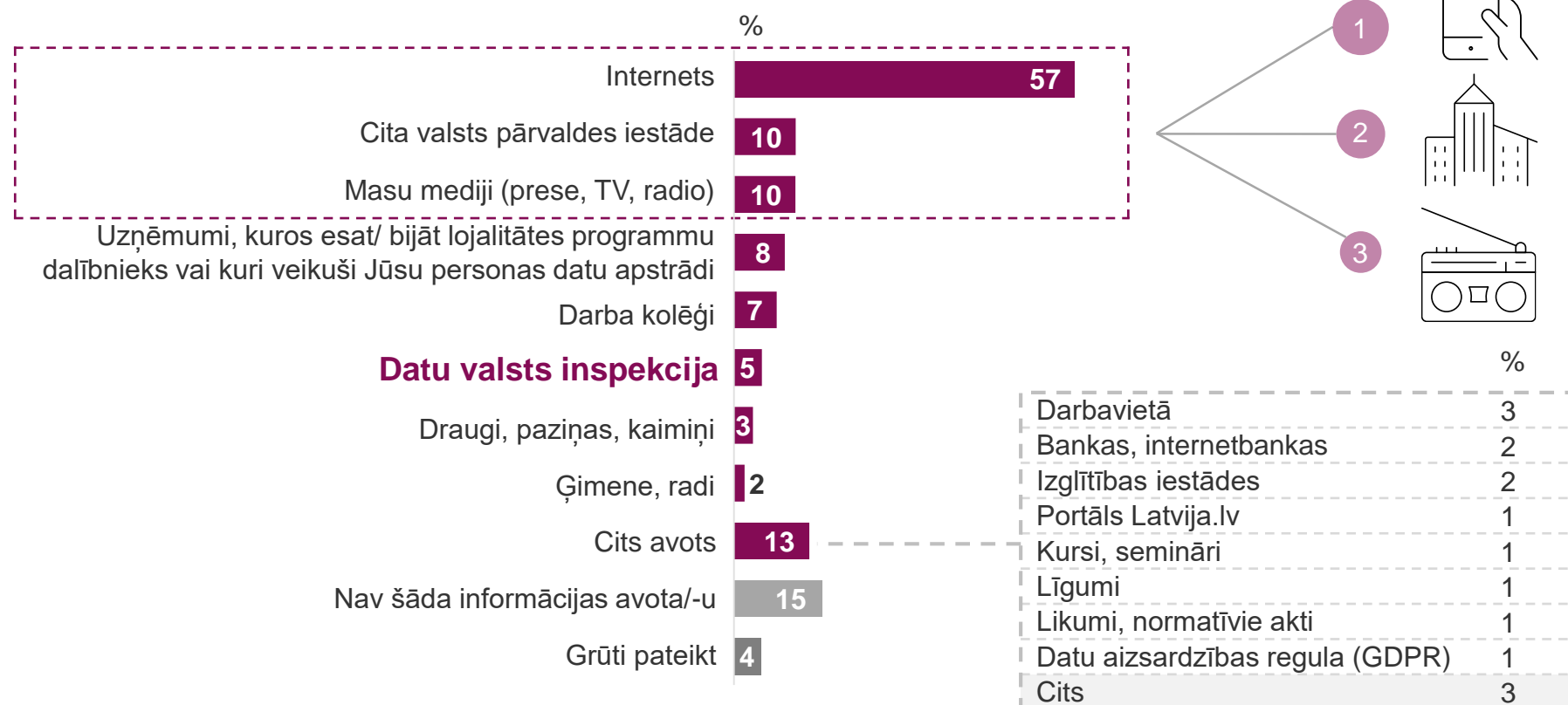
3

iedzīvotāju izpratne par
personas datu lietošanu
un aizsardzību Latvijā

Būtiskākie informācijas avoti par personas datiem un to aizsardzību

Nozīmīgākais informācijas avots par personas datiem un to aizsardzību ir **internets** – ievērojami vairāk kā puse jeb 57% aptaujāto ir norādījuši, ka informāciju iegūst tieši šādā veidā. Vidēji katrs desmitais informāciju par personas datiem un to aizsardzību iegūst kādā citā valsts pārvaldes iestādē (10%), masu medijos (prese, TV, radio) (10%), uzņēmumos, kuros ir lojalitātes programmu dalībnieks vai kuri ir veikuši personas datu apstrādi (8%), vai no darba kolēģiem (7%). **Tikai 5% aptaujāto norāda, ka informāciju par personas datiem un to aizsardzību iegūst Datu valsts inspekcijā.**

C3.1. Kur Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par Jūsu personas datiem un to aizsardzību?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

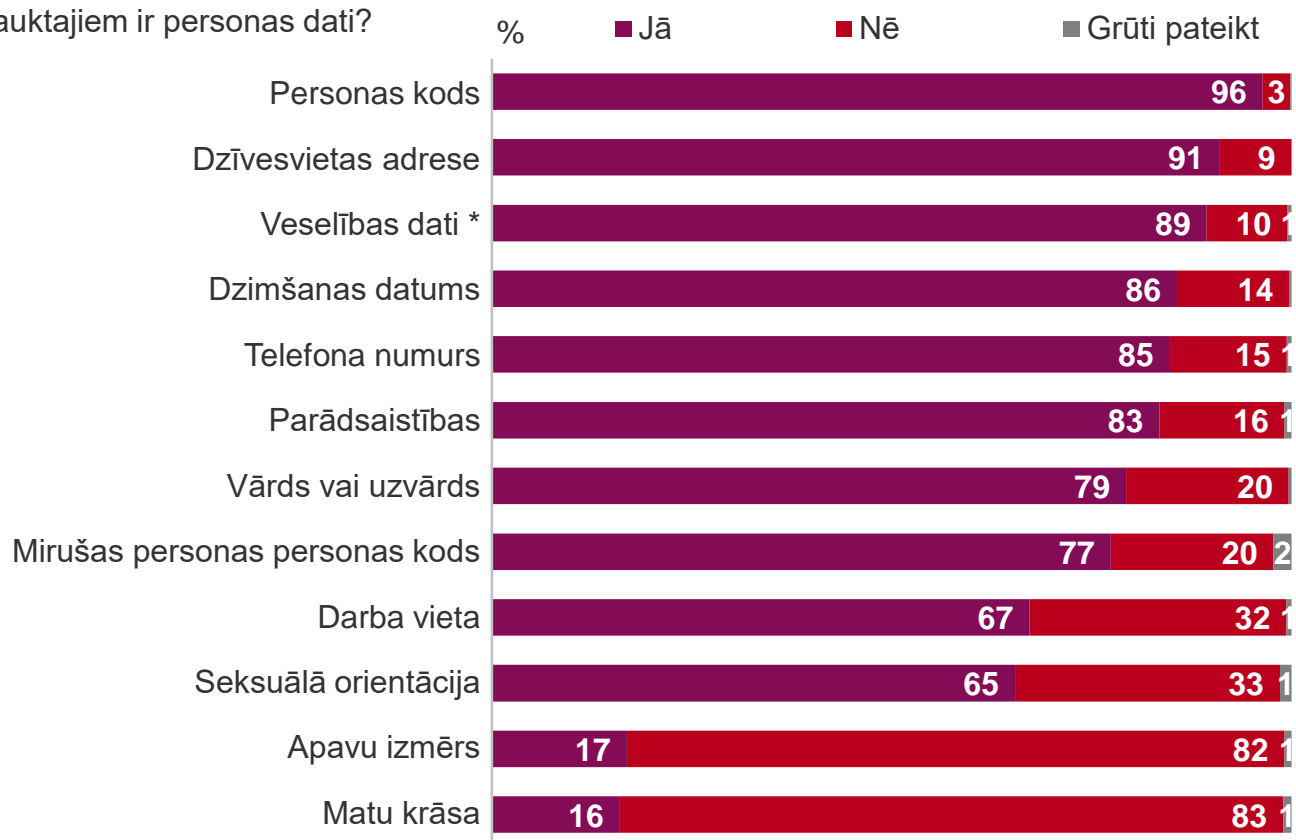
Izpratne par personas datu saturu

Praktiski visi Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem ir vienprātis un piekrīt, ka personas dati ir personas kods (96%), dzīvesvietas adrese (91%) un veselības dati (89%). Vairākums piekrīt, ka par personas datiem ir uzskatāmi arī dzimšanas datums (86%), telefona numurs (85%) un parādsaistības (83%).

Vidēji trīs ceturtdaļas norāda, ka arī vārds un uzvārds (79%), kā arī mirušas personas kods (77%) ir personas dati, un vidēji divas trešdaļas aptaujāto, ka personas dati ir arī darba vieta (67%) un seksuālā orientācija (65%).

Vairākuma skatījumā apavu izmērs (82%) un matu krāsa (83%) nav uzskatāmi personas datiem.

C3.2. Jūsaprāt, kuri no nosauktajiem ir personas dati?

* Piemēram, informācija par veselības stāvokli, piemēram, slimību, asinsgrupu, alerģijām u.c., kā arī par atrašanos ārstniecības iestādē

Bāze: Visi respondenti, n=1015

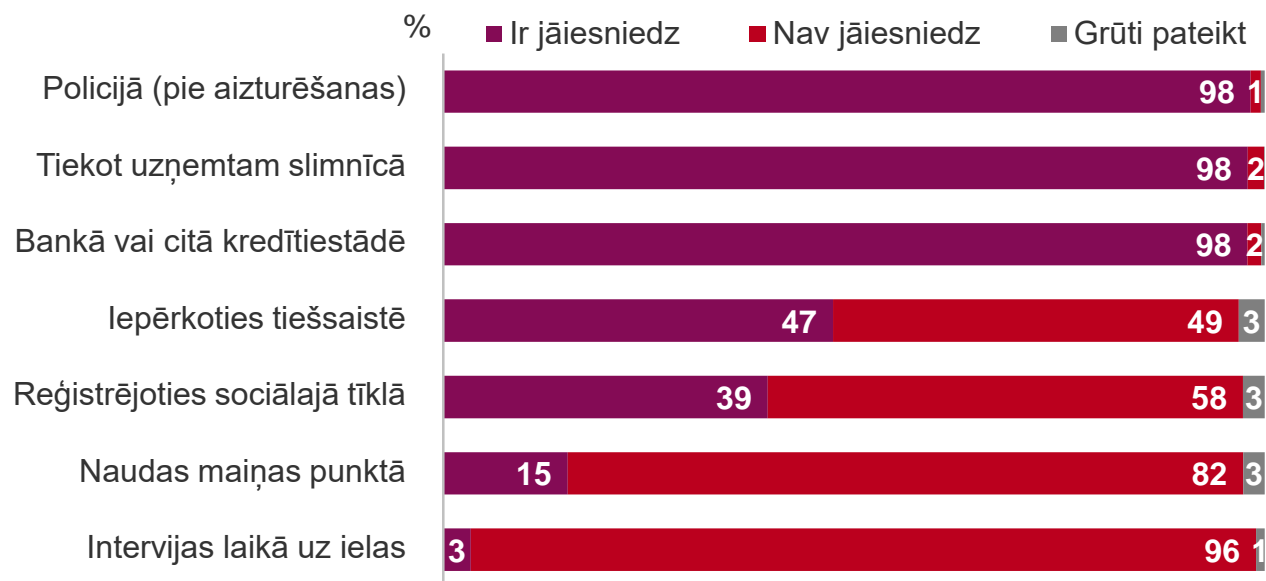
Izpratne par gadījumiem, kad būtu jāiesniedz personas dati

Raksturojot situācijas, kurās būtu jāiesniedz savi personas dati, absolūts aptaujas dalībnieku vairākums uzskata, ka tas noteikti būtu jādara policijā (pie aizturēšanas) (98%), tiekot uzņemtam slimnīcā (98%) un bankā vai kredītiestādē (98%).

Sabiedrībā nav vienots viedoklis attiecībā uz iepirkšanos internetā un reģistrēšanos sociālajos tīklos – tam, ka personas dati būtu jāiesniedz kādā no šīm situācijām, attiecīgi piekrīt 47% un 39%. Kopumā biežāk to, ka personas dati būtu jāsniedz iepērkoties tiešsaistē, norāda gados jaunāki iedzīvotāji (16 - 34 gadi), skolēni un studenti, kā arī iedzīvotāji, kuri uzskata, ka viņiem ir liela kontroles sajūta pār saviem personas datiem, bet retāk – 45 - 60 gadus veci iedzīvotāji un tie, kuri uzskata, ka viņiem ir zema kontrole pār saviem personas datiem. Savukārt salīdzinoši biežāk to, ka personas dati būtu jāiesniedz reģistrējoties sociālajā tīklā, norāda jaunieši (16 - 24 gadi) un skolēni un studenti.

Tikai 15% norāda, ka personas dati būtu jāiesniedz arī naudas maiņas punktā un 3% - intervijas laikā uz ielas.

C3.3. Jūsaprāt, kuros no nosauktajiem gadījumiem ir jāsniedz savi personas dati?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

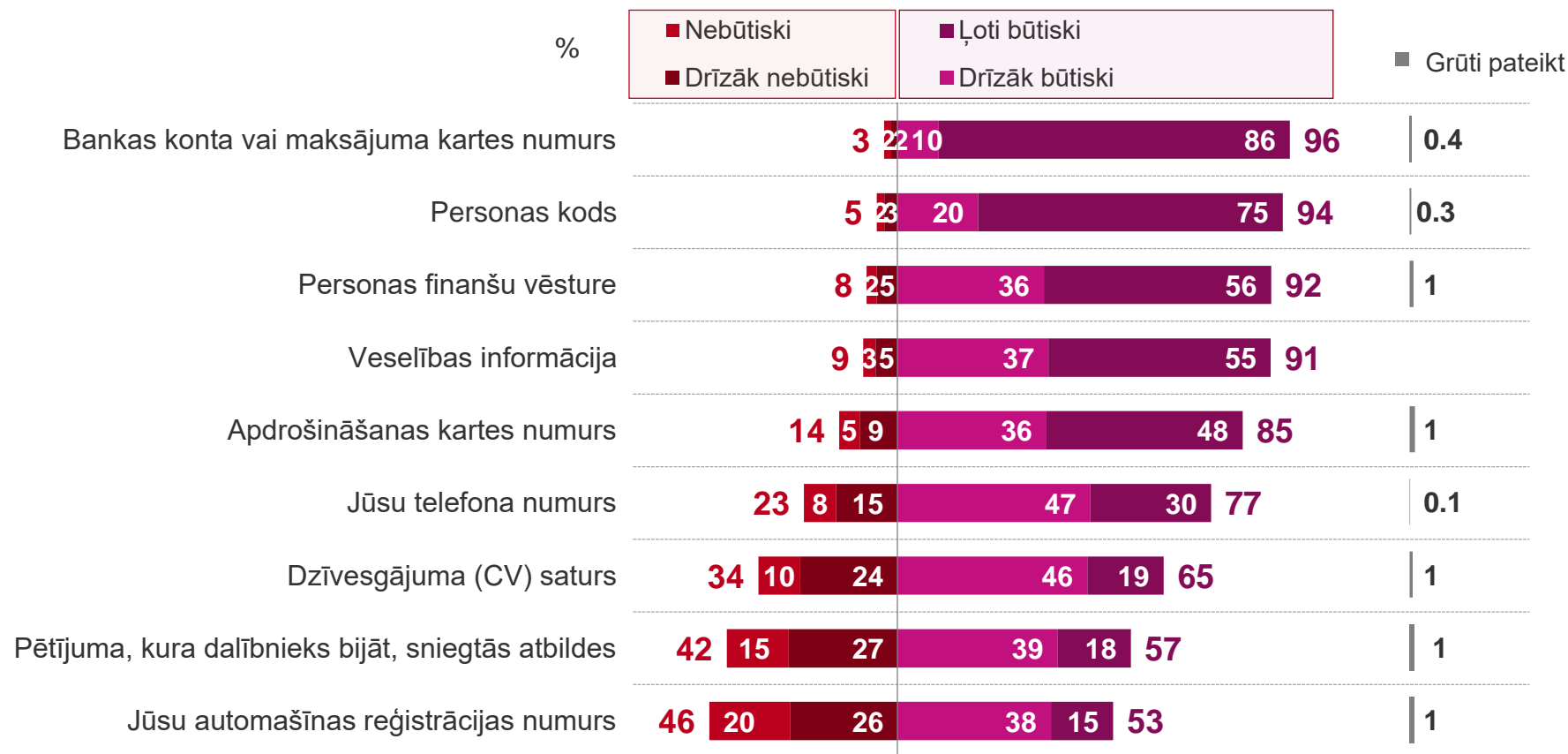
Izpratne par personas datu aizsardzību un to neatbilstošas izmantošanas sekām

- Absolūts vairākums aptaujas dalībnieku uzskata, ka ir ļoti būtiski vai drīzāk būtiski aizsargāt no neatbilstošas izmantošanas bankas konta vai maksājuma kartes numuru (96%), personas kodu (94%), personas finanšu vēsturi (92%) un veselības informāciju (91%).
- Vairums uzskata, ka no neatbilstošas izmantošanas būtu būtiski pasargāt arī apdrošināšanas kartes numuru (85%), kā arī telefona numuru (77%).
- Vidēji divas trešdaļas (65%) norāda, ka drīzāk būtiski vai ļoti būtiski pasargāt būtu arī dzīvesgājuma (CV) saturu (pretējs viedoklis ir 34%, kas uzsver šo kā nebūtisku kategoriju). Nedaudz vairāk kā puse (57%) norāda, ka jāpasargā būtu arī pētījuma, kura dalībnieks ir bijis, sniegtās atbildes (pretējās domās ir 42%, kas uzskata to par nebūtisku vai drīzāk nebūtisku kategoriju).
- Gandrīz vienlīdzīgās proporcijās daļās iedzīvotāju viedoklis par automašīnas reģistrācijas numuru – 53% aptaujāto uzskata, ka ir drīzāk vai ļoti būtiski to aizsargāt, savukārt 46% - ka drīzāk nebūtiski vai nebūtiski.
- Analizējot sniegtās atbildes dažādos sociāli demogrāfiskajos griezumos, iezīmējas tendences, ka kopumā vīrieši ir mazāk piesardzīgi un biežāk kā sievietes pauž viedokli, ka nebūtiski vai drīzāk nebūtiski aizsargāt ir personas kodu, veselības informāciju, apdrošināšanas kartes numuru, telefona numuru un auto numuru. Attiecībā uz personas koda aizsardzību mazāk piesardzīgi ir vecāka gada gājuma (45 - 60 gadi) iedzīvotāji pretēji jauniešiem (16 - 34 gadi), kas kopumā pret to izturas atbildīgāk nekā pārējie un biežāk norāda kā datu kategoriju, kuru ir ļoti būtiski aizsargāt.
- Savukārt zemāku ienākumu guvēji (līdz 300 EUR uz vienu ģimenes locekli) biežāk kā citi uzskata, ka nebūtiski vai drīzāk nebūtiski ir aizsargāt personas finanšu vēsturi un veselības informāciju. Ar veselību saistītas informācijas aizsardzību kā nebūtisku kopumā biežāk kā citi norāda arī vidējo izglītību ieguvušie un respondenti, kuri nav informēti par personas datu aizsardzību.

Izpratne par personas datu aizsardzību un to neatbilstošas izmantošanas sekām

C3.4. Jūsaprāt, cik būtiski ir aizsargāt šīs datu kategorijas no to neatbilstošas izmantošanas?

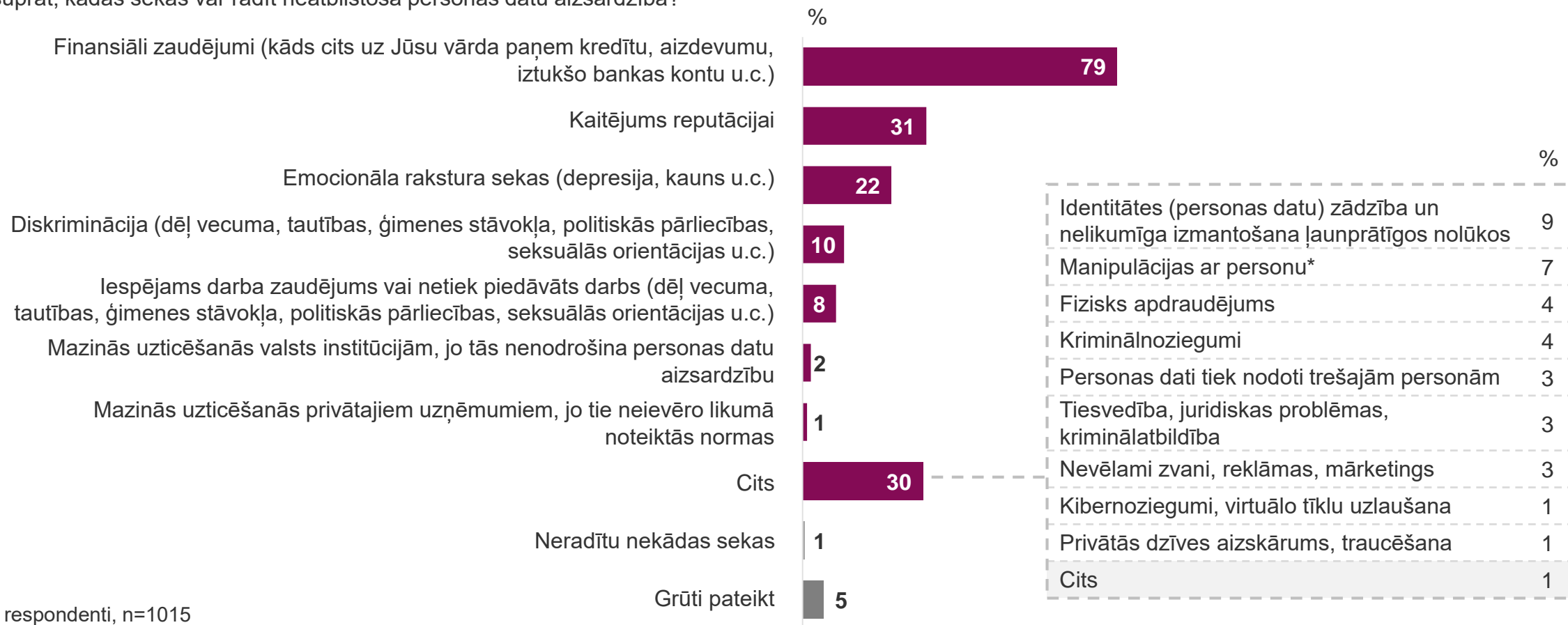
Bāze: Visi respondenti, n=1015

Būtiskākās sekas neatbilstošu personas datu aizsardzības gadījumos

- Vairākuma (79%) Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 60 gadiem skatījumā būtiskākās sekas, ko var radīt neatbilstoša personas datu izmantošana, ir finansiāli zaudējumi – kad kāds cits uz Jūsu vārda paņēma kredītu, aizdevumu, iztukšo bankas kontu u.c.
- Vidēji katrs trešais (31%) neatbilstošu personas datu aizsardzību saista ar iespējamu kaitējumu reputācijai, un katrs piektais (22%) norāda uz iespējamu emocionāla rakstura sekām, kā depresija, kauns u.c.
- Vidēji katrs desmitais iedzīvotājs uzskata, ka neatbilstoša personas datu aizsardzība var radīt dažādus diskriminācijas riskus (vecuma, tautības, ģimenes stāvokļa, politiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c. dēļ) (10%), kā arī identitātes (personas datu) zādzību un nelikumīgu izmantošanu ļaunprātīgos nolūkos (9%). Nedaudz mazāk kā desmitā daļa (8%) aptaujāto norāda, ka neatbilstošu personas datu aizsardzības gadījumos iespējams darba zaudējums vai netiek piedāvāts darbs (vecuma, tautības, ģimenes stāvokļa, politiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c. dēļ), un tik pat liela daļa (7%) norāda uz iespējamām manipulācijām ar personu, piemēram, izspiešana, šantāža, krāpniecība, izsekošana, dokumentu viltošana, cilvēktirdzniecība u.c.

Būtiskākās sekas neatbilstošu personas datu aizsardzības gadījumos

C3.5. Jūsaprāt, kādas sekas var radīt neatbilstoša personas datu aizsardzība?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

*Piemēram: izspiešana, šantāža, krāpniecība, izsekošana, dokumentu viltošana, cilvēktirdzniecība u.c.

4

iedzīvotāju izpratne
attiecībā uz pārziņu
pienākumu
nodrošināšanu

Iedzīvotāju izpratne privātuma iestatījumu iespējam sociālo tīklu kontos

Informētība par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos

- Kopumā sabiedrības subjektīvais vērtējums informētībai par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos ir salīdzinoši augsts, vairākums jeb 74% interneta lietotāju apgalvo, ka ir informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos, savukārt ceturtdaļa jeb 25% norāda, ka par šīm iespējām nav informēti.
- To, ka ir informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos, biežāk nekā vidēji norāda interneta lietotāji vecumā no 16 līdz 24 gadiem, Rīgā dzīvojošie, ar iegūtu augstāko izglītību, skolnieki un studenti, iedzīvotāji ar augstākiem ģimenes ienākumiem (EUR 701 un vairāk uz vienu cilvēku), kā arī ar augstiem personīgajiem ienākumiem (EUR 1001 un vairāk), tāpat arī tie interneta lietotāji, kuri uzskata, ka ir labi informēti par personas datu aizsardzību un kuri salīdzinoši augsti novērtē kontroles pār saviem personas datiem (7-8 punkti).
- Turpretī interneta lietotāji vecuma grupā no 50 līdz 60 gadiem, Latgalē dzīvojošie, ar iegūtu vidējo izglītību, bezdarbnieki, ar zemiem gan ģimenes, gan privātajiem ienākumiem (līdz EUR 300), kā arī tie, kuri uzskata, ka nav informēti par personas datu aizsardzību un tie, kuri atzīst, ka viņiem nav kontroles pār saviem personas datiem salīdzinoši biežāk norāda, ka nav informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos.

Privātuma iestatījumu iespēju izmantošana sociālo tīklu kontos

- Teju absolūtais vairākums jeb 78% atzīst, ka ir izmantojuši privātuma iestatījumu iespējas savos sociālo tīklu kontos, piektā daļa jeb 21% - ka tās vēl nav izmantojuši.
- Aktīvāk privātuma iestatījumu iespējas savos sociālo tīklu kontos izmantojuši gados jaunākie aptaujas dalībnieki jeb vecuma grupā no 16 līdz 34 gadiem, skolēni un studenti, iedzīvotāji, kuru ģimenēs ir 4 un vairāk cilvēki, kā arī tie, kuriem ir 2 vairāk bērni.
- Līdz šim šīs savas privātu iespējas sociālo tīklu kontos nav izmantojuši iedzīvotāji vecumā no 45 līdz 60 gadiem, Zemgalē dzīvojošie, iedzīvotāji ar personīgo ienākumu līmeni zem vidējā (EUR 301-500), kā arī tie, kuri ir mazāk aktīvi interneta lietotāji.

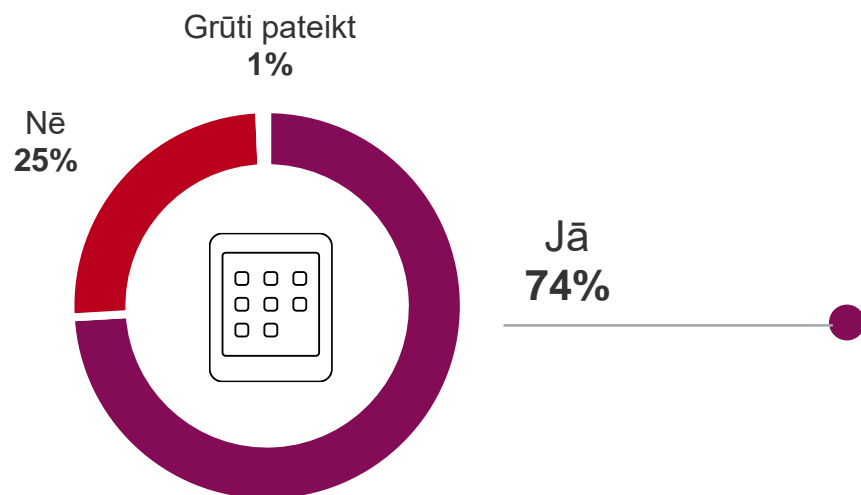
Privātuma iestatījumu iespēju sociālajos tīklos neizmantošanas iemesli

- Galvenie privātuma iestatījumu iespēju neizmantošanas iemesli ir saistīti ar iedzīvotāju pārliecību, ka sociālo tīklu vietnes šos iestatījumus izveidos pēc noklusējuma (automātiski) (29%), laika trūkumu, lai iedziļinātos privātuma politikā (25%), nesatraukšanos par iespējamo citu personu dalīšanos ar viņu personas datiem (24%), informācijas trūkumu par to, kā lietot privātuma politiku (15%), un sociālo tīklu neizmantošanu vai retu to izmantošanu kopumā (14%). Tikai retāk tiek norādīti vēl kādi citi, iepriekš nenosaukti iemesli (5%).

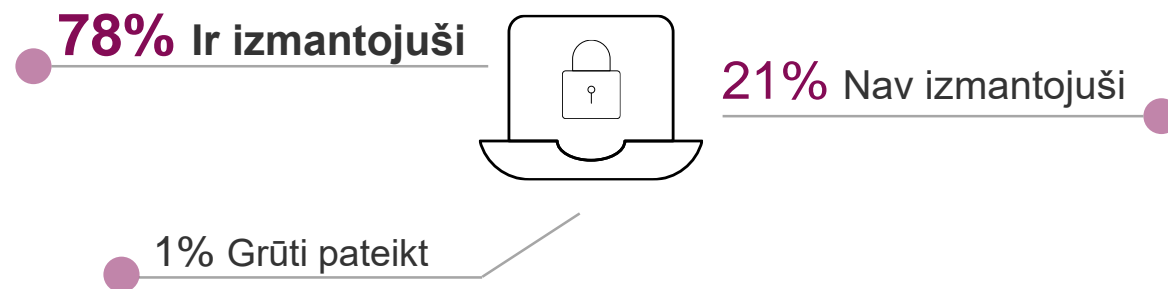
Privātuma iestatījumi sociālajos tīklos

Kopumā sabiedrības subjektīvais vērtējums informētībai par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos ir salīdzinoši augsts, vairākums jeb 74% interneta lietotāju apgalvo, ka ir informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos, savukārt ceturtdaļa jeb 25% norāda, ka par šīm iespējām nav informēti. Attiecīgi šie aptaujas dalībnieki lielākoties šīs iespējas arī ir izmantojuši – teju absolūtais vairākums jeb 78% atzīst, ka ir izmantojuši privātuma iestatījumu iespējas savos sociālo tīklu kontos, piektā daļa jeb 21% - ka tās vēl nav izmantojuši.

E4.2. Vai Jūs **esat informēts/-a** par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos?

E4.3. Vai Jūs personīgi **esat izmantojis/-usi** šīs privātuma iestatījumu iespējas sociālo tīklu kontos?

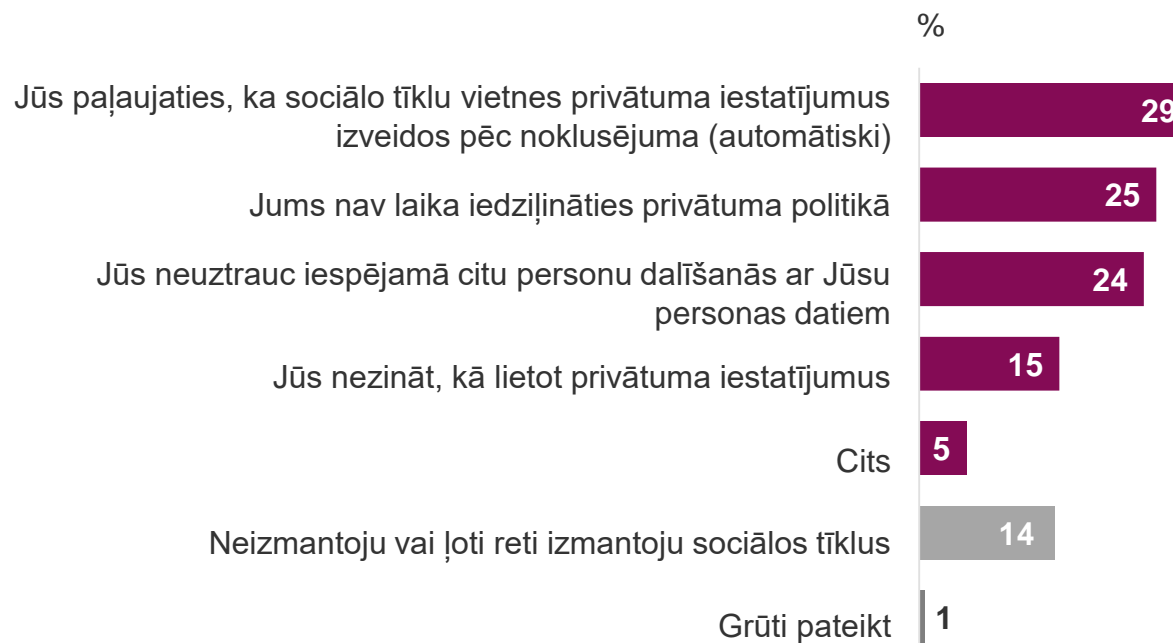
Bāze: Respondenti, kuri lieto internetu, n=983

Bāze: Respondenti, kuri lieto internetu un kuri informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos, n=727

Privātuma iestatījumu iespēju sociālajos tīklu kontos neizmantošanas iemesli

Galvenie privātuma iestatījumu iespēju neizmantošanas iemesli ir saistīti ar iedzīvotāju pārliecību, ka sociālo tīklu vietnes šos iestatījumus izveidos pēc noklusējuma (automātiski) (29%), laika trūkumu, lai iedziļinātos privātuma politikā (25%), nesatraukšanos par iespējamo citu personu dalīšanos ar viņu personas datiem (24%), informācijas trūkumu, kā lietot privātuma politiku (15%), un sociālo tīklu neizmantošanu vai retu to izmantošanu kopumā (14%).

E4.4. Jūs teicāt, ka neesat izmantojis/-usi privātuma iestatījumu iespējas sociālo tīklu kontos. Kuri no šiem atbilžu variantiem vislabāk raksturo Jūsu situāciju:

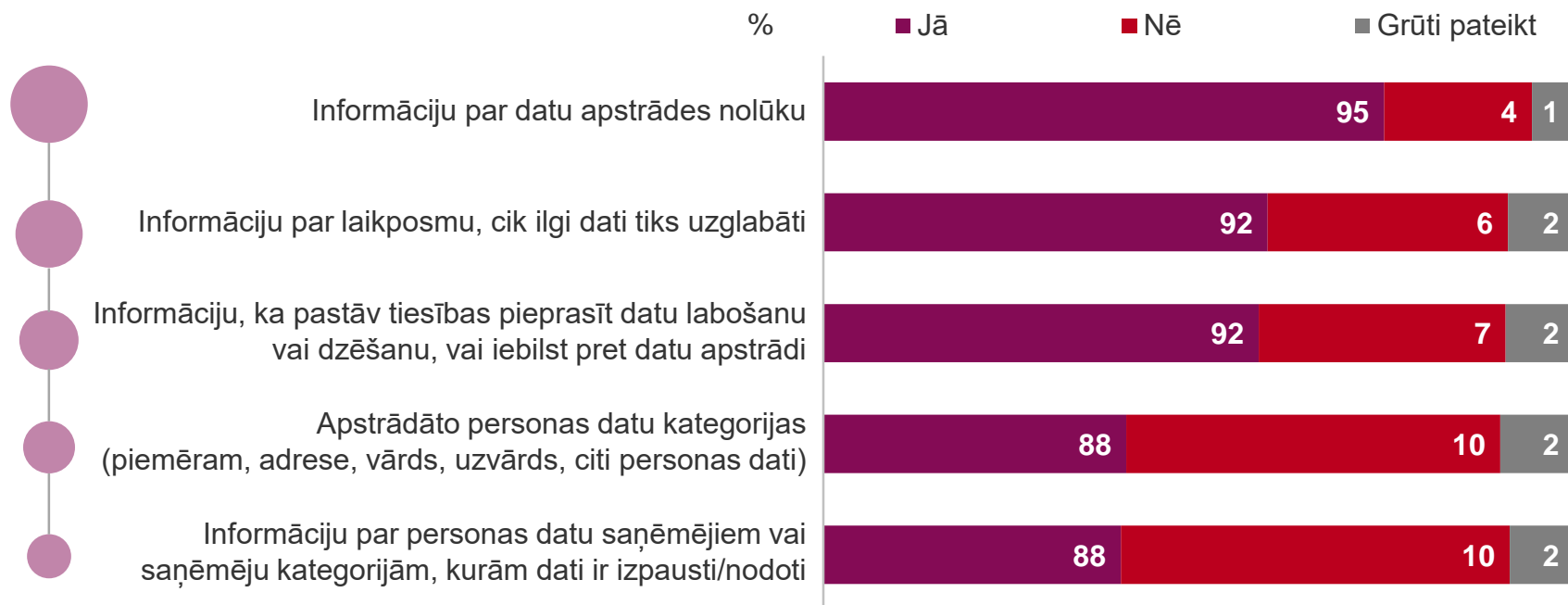
Bāze: Respondenti, kuri lieto internetu un kuri informēti par privātuma iestatījumu iespējām sociālo tīklu kontos, n=727

Bāze: Respondenti, kuri neizmantoja privātuma iestatījumu iespējas sociālo tīklu kontos, n=151

Izpratne par pieejamo informācijas tiesiskumu no personas datu pārvaldošās iestādes

Iedzīvotāju izpratnes līmenis par viņu tiesībām saņemt konkrētu informāciju no uzņēmuma, kas apstrādā/ uzglabā vai veic kādas citas darbības ar viņu personas datiem, ir vērtējams kā salīdzinoši augsts – absolūtais vairākums aptaujāto zina, kādu informāciju par saviem personas datiem viņi var saņemt. Iezīmējas tendence, ka tie iedzīvotāji, kuri uzskata, ka nav informēti par personas datu aizsardzību kopumā, biežāk nav pārliecināti par savām tiesībā pieprasīt un saņemt kādu informāciju no uzņēmuma, kas apstrādā viņu personas datus.

E4.5. Jūsaprāt, kādu informāciju Jums ir tiesības saņemt no uzņēmuma, kas apstrādā/ uzglabā vai veic kādas citas darbības ar Jūsu personas datiem?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

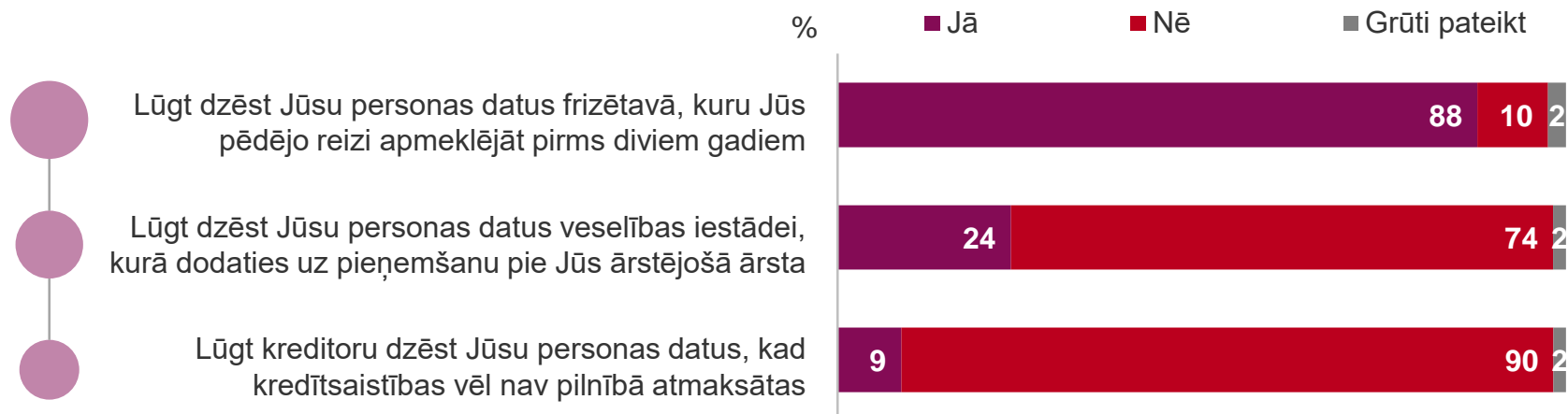

Izpratne par personas datu dzēšanas tiesībām

Lūgti norādīt, vai personas dati var tikt lūgti dēsti no datu pārvaldnieka puses dažādās situācijās, iedzīvotāju izpratne atšķiras. Tā, piemēram, absolūtais vairākums jeb 88% iedzīvotāju uzskata, ka var lūgt dzēst savus personas datus frizētavā, kuru apmeklēja pirms diviem gadiem, tajā pat laikā katrs piektais (24%) uzskata, ka var lūgt dzēst savus personas datus veselības iestādei, kurā apmeklē ārstējošo ārstu, un teju katrs desmitais (9%) uzskata, ka var to lūgt kreditoram, kad kredītsaistības vēl nav pilnībā atmaksātas.

Apgalvojumam, ka kreditoram var lūgt dzēst savus personas datus, kad kredītsaistības vēl nav pilnībā atmaksātas, biežāk piekrīt iedzīvotāji, kuri nelieto internetu, nav informēti par personas datu aizsardzību un uzskata, ka viņiem nav kontroles pār saviem personas datiem. Savukārt apgalvojumam par datu dzēšanu veselības iestādē, biežāk nekā vidēji piekrīt iedzīvotāji ar pamatizglītību, ar personīgajiem ienākumiem zem vidējā līmeņa (EUR 301-500), arī interneta nelietotāji un, kas interesanti, tie, kuri uzskata, ka viņiem ir liela kontrole pār saviem personas datiem (9-10 punkti).

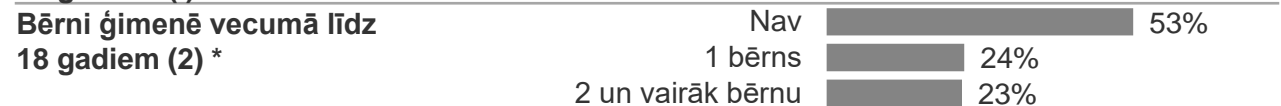
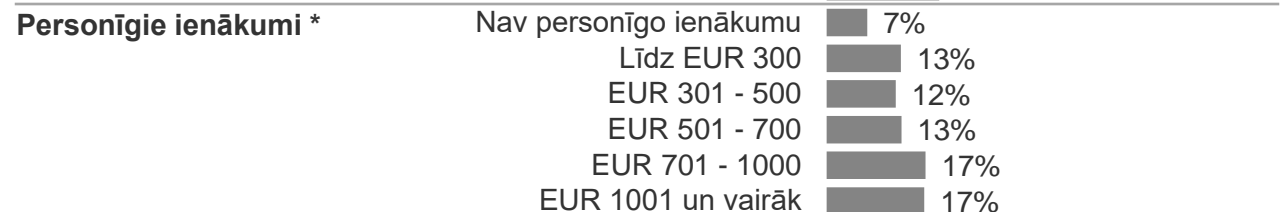
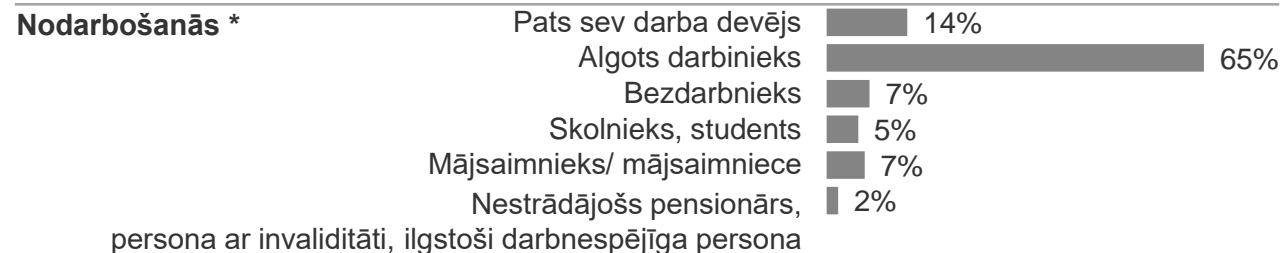
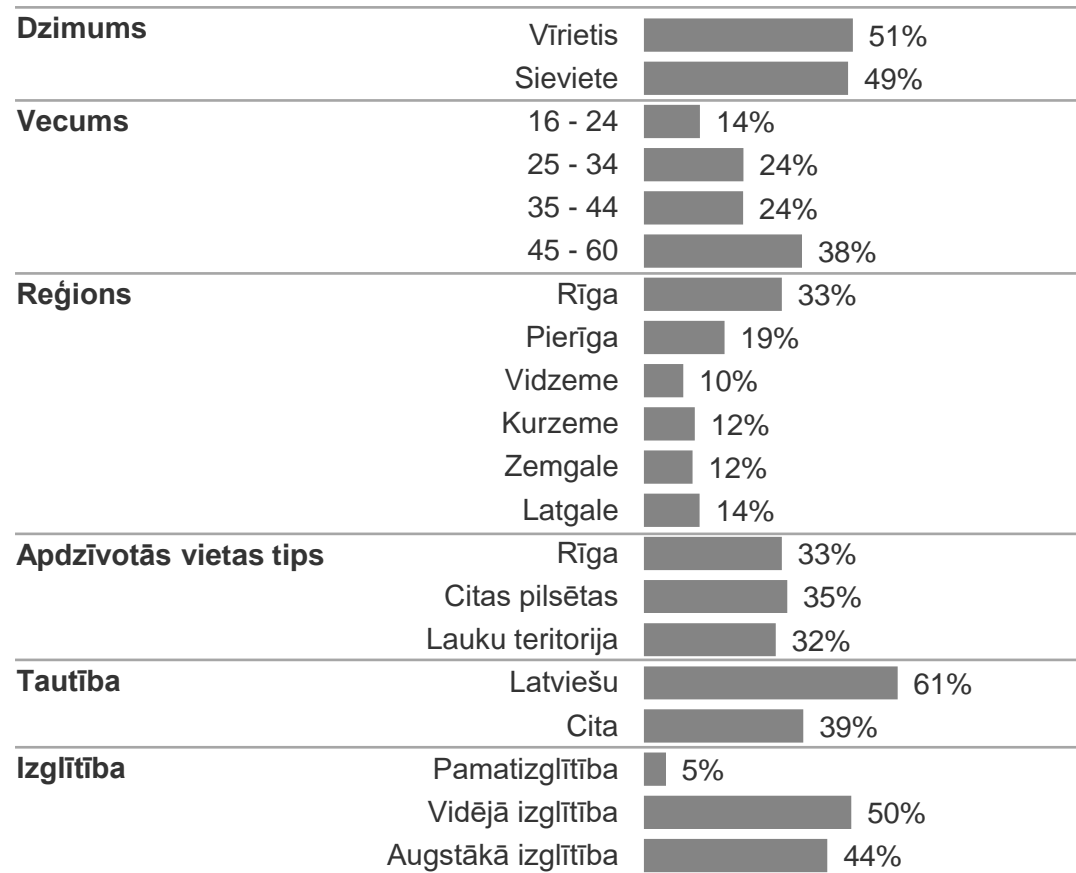
E4.6. Jūsaprāt, kurās no nosauktajām situācijām Jums ir tiesības lūgt dzēst Jūsu personas datus?

Bāze: Visi respondenti, n=1015

5 Pielikums

Respondentu profils

Bāze: Visi respondenti, n=1015

* Dotajā grafikā netiek attēlota atbilde *Grūti pateikt*

Rezultātu precizitāte

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, nepieciešams zināt respondentu skaitu atbilstošajā apakšgrupā (tabulās apzīmēts ar «n») un rezultātu procentos.

Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar 95%-tu varbūtību.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem respondentiem (n=1015), tiek iegūta mērķa grupa 19% respondentu, kuri uzskata, ka Latvijā par datu aizsardzības uzraudzību atbild Datu valsts inspekcija, tad ar 95%-tu varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir +/- 2,4% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa ir no 16,6% līdz 21,4%.

Pētījuma rezultātu statistiskās kļūdas noteikšanas tabula
(ar 95% varbūtību)

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) n =											
	50	75	100	150	200	300	400	500	600	800	1000	1015
2 vai 98	3,9	3,2	2,7	2,2	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	0,9	0,9
3 vai 97	4,7	3,9	3,3	2,7	2,4	1,9	1,7	1,5	1,4	1,2	1,1	1,0
6 vai 94	6,6	5,4	4,7	3,8	3,3	2,7	2,3	2,1	1,9	1,6	1,5	1,5
8 vai 92	7,5	6,1	5,3	4,3	3,8	3,1	2,7	2,4	2,2	1,9	1,7	1,7
10 vai 90	8,3	6,8	5,9	4,8	4,2	3,4	2,9	2,6	2,4	2,1	1,9	1,8
15 vai 85	9,9	8,1	7,0	5,7	4,9	4,0	3,5	3,1	2,9	2,5	2,2	2,2
19 vai 81	10,9	8,9	7,7	6,3	5,4	4,4	3,8	3,4	3,1	2,7	2,4	2,4
20 vai 80	11,1	9,1	7,8	6,4	5,5	4,5	3,9	3,5	3,2	2,8	2,5	2,5
25 vai 75	12,0	9,8	8,5	6,9	6,0	4,9	4,2	3,8	3,5	3,0	2,7	2,7
30 vai 70	12,7	10,4	9,0	7,3	6,4	5,2	4,5	4,0	3,7	3,2	2,8	2,8
35 vai 65	13,2	10,8	9,3	7,6	6,6	5,4	4,7	4,2	3,8	3,3	3,0	2,9
40 vai 60	13,6	11,1	9,6	7,8	6,8	5,5	4,8	4,3	3,9	3,4	3,0	3,0
45 vai 55	13,8	11,3	9,8	8,0	6,9	5,6	4,9	4,4	4,0	3,4	3,1	3,1
50 vai 50	13,9	11,3	9,8	8,0	6,9	5,7	4,9	4,4	4,0	3,5	3,1	3,1

Papildu informācijai par Jūsu biznesa izaugsmi:

Santa Lazdiņa

Klientu vadītāja

Consumer Insights

Santa.Lazdina@kantar.com

T 67 096 300
Kronvalda bulvāris 3-2
Rīga, LV-1010
Latvia
www.kantar.lv

 TNSLatvia

 @TNSLatvia

Ilze Gansone

Klientu vadītāja

Consumer Insights

Ilze.Gansone@kantar.com

